

1835

Drugie Zdanie Sprawy

STOWARZYSZENIA

NAUKOWÉJ POMOCY.

W DRUKARNI I GISSERNI A. PINARD, PRZY QUAI VOLTAIRE, 15.

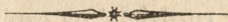
Or 21149

.....

DRUGIE ZDANIE SPRAWY

STOWARZYSZENIA

NAUKOWEJ POMOCY.

Stowarzyszenie Naukowej Pomocy zawiązane w dniu 29 Grudnia r. 1832, odpowiednie przedmiotowi swoich zatrudnień, postanowiło sobie liczyć lata według zwyczaj u szkolnego we Francyi, od pierwszego do pierwszego Listopada.—W Lutym roku zeszłego ogłoszone PIERWSZE ZDANIE SPRAWY, okazało rachunki z czynności i funduszów Towarzystwa w roku *szkolnym pierwszym*, a razem zamiary i środki na rok *drugí*. Rok ten drugi skończył się z miesiącem Październikiem 1834. Stowarzyszenie przeto ma za powinność, podać niniejszém na widok publiczny, co wykonać potrafiło i co nadal obiecywać może.

Stan naszego Narodu na ziemi ojczystej i w krajach obcych, nadzieje a z niemi i obowiązki przywiązane do Emigracyi Polskiej, łatwo naprowadzają myśl na potrzeby młodych tułaczy pod względem naukowym. Przyjść w pomoc tym potrzebom, bądź zasiłkiem pieniężnym, bądź wpływem na powolność rządu i uczynność prywatnych, dla otworzenia wstępu do instytucyj szkolnych, fabryk i tym podobnych zakładów, było celem który spoił Stowarzyszenie. Tego celu i téj dwojakiéj drogi je-

go dopięcia, trzymała się Rada, w gronie stowarzyszonych powołana do administracji funduszków i kierunku starań. Odpowiednie też tym dwóm widokom, ze swoich czynności sprawić się zamierza.

Po zamknięciu rachunków roku pierwszego, pozostało w kasie Towarzystwa.....fr. 19,855. c. 35.

Rada mając na uwadze główne rodzaje potrzeb naukowych w Emigracyi, i z doświadczenia już widząc w jaki sposób najdogodniej przynieść w nich ulgę, postanowiła sumę tę rozdzielić na cztery następne przedmioty.

1. Ponieważ subsidia dawane od Rządu Emigrantom, zwłaszcza młodzieży jako policzonej do niższych stopni wojskowych i cywilnych, niewystarczają na utrzymanie się po miastach większych; przeto *trzydziestu* Rodakom uczęszczającym na kursa szkolne, albo poświęcającym się któremukolwiek z piętnastu przedmiotów naukowych wskazanych przez Radę ⁽¹⁾, dopłacać co miesiąc po franków 15, i wydać na to.....fr. 6,300.

2. Gdy niedostatek funduszu na przejazd z miejsca do miejsca, na nabycie książek lub narzędzi, na opłatę egzaminów i tym podobne wydatki, staje się częstokroć zawadą do przedsięwzięcia jakiej pracy naukowej, otrzymania patentów, albo obrania przyzwoitego zarobku; przeto Rodakom oddającym się wszelkiemu rodzajowi uczciwych zatrudnień, które mogą z czasem przynieść korzyść dla Ojczyzny lub dla nich samych, udzielać wsparcie jednorazowe w ilości od 35 do 50. franków, i wydać na to.....fr. 3,346, c. 22.

3. Jak umiejętności wojskowe w położeniu naszym obudzają interes szczególny, tak też Rada z zadowole-

(1) Patrz pierwsze zdanie sprawy.

niem przyjmując propozycją zasłużonych i zdolnych oficerów, którzy oświadczyli chęć wykładania po polsku nauk militaryjnych Rodakom bawiącym w Paryżu, zobowiązała się ponieść do tego celu potrzebne wydatki, i na ten, oraz temu podobne zamiary, przeznaczyła..... fr. 2,760.

4. Pomiedzy przedmiotami ściśle dotyczącymi obowiązków Stowarzyszenia N. P. edukacja małoletnich tułaczy polskich nie mogła ująć najpierwszej troskliwości Rady. W samej Francyi znajduje się przeszło 100 dzieci płci obojej dzielących smutny los rodziców, a z latami naszej niedoli może powiększyć się ich liczba. Młode to pokolenie hodujące się na obcej ziemi, nietylko mało ma albo całkiem nie ma środków pobierania nauk powszechnych, ale szczególnie skazane jest przez niedostatek na nieznanomość rzeczy narodowych i nawet mowy ojczystej, którą nieprzyjaciół wytępił w kraju. — Rada Stowarzyszenia usiłując zapobiedz temu ile możności, obrała za sposób: jak największą liczbę rodzin polskich będących w Emigracyi sprowadzić w jedno miejsce; dawać każdemu dziecku po 5 fr. co miesiąc, na opłatę instytucji publicznych albo pensyi prywatnych francuzkich; a dla nauk historyi, jeografii i literatury narodowej, oraz dla wrazenia dzieciom pierwszych zasad religii i moralności w języku ojczystym, założyć POMOCNICZĄ SZKOŁĘ POLSKĄ, któraby razem powtarzając lekcye słuchane w kolegiach lub pensyach, ułatwiała ich pojęcie. — Przychylność mieszkańców i uprzednie zebranie się kilku licznych familii polskich w Nancy, zdawało się to miasto czynić najodpowiedniejszemu zamiarowi. Na utrzymanie przeto szkoły polskiej w Nancy, Rada przeznaczyła..... fr. 6,000.

Reszta od wyżej wymienionych dyspozycji pozostała na mniejsze i nieprzewidziane wypadki, wynosiła..... fr. 1,449, c. 13.

Do takowego rozkładu funduszu stosując okoliczności w ciągu roku zachodzące, zostały domierzone wypłaty jak następuje.

1. *Pomoc ciągła* czyli *miesięczna*, udzielana była *trzydziestu trzem* uczniom. A lubo liczba osób przewyższa ich zakres, gdy jednak niektórzy z pobierających, schodzili z listy, a inni później zajmowali ich miejsce; summa temu przedmiotowi poświęcona, użyła się tylko w ilości..... fr. 4,260, (1)

2. *Pomoce jednorazowe* przeciwnie wyczerpnęły więcej nad zamiar, bo..... fr. 5,545. (2)

Summa ta przyniosła wsparcie dla *dziewięciudziesiąt* osób; a w liczbie ich jednemu z dobrze usposobionych artylerzystów naszych, dała sposobność objechać fabryki i zakłady wojskowe wzdłuż północnej granicy Francyi, celem powzięcia w tej mierze potrzebnych rodakom wiadomości. Nadto pokryła znaczną część kosztów na drukowanie *Tez* medycznych w Montpellier. — Rada spełniając wolę powierzających jej fundusze, na wydział lekarski obok wydatku z ogólnych wpływów, włożyła 1,000 fr. ofiarowanych przez D. Marcinkowskiego; a na utrzymanie uczniów przy instytutach agronomicznych, z datku Pośła Nakwaskiego użyła fr. 420 i resztę w ilości. fr. 126, c. 22 na ten przedmiot obrócić przyrzeka. Podobnie zastrzeżeń wyrażonych przy nadesłaniu pieniędzy od Towarzystwa Dam w Edyμβurgu, szanować nie zaniedbała.

(1) Patrz na końcu tablicę n° 1.

(2) Patrz tablicę n° 2.

3. *Szkoła wojskowa polska w Paryżu* trwała póty, póki sami słuchacze, przestając zgromadzać się na lekcye, nie odjęli nauczycielom sposobności dalszego uiszczania się z ich patryotycznych chęci. Przez pięć miesięcy wykładane w niej były: fortyfikacya polowa, nauka artyleryi, taktyka jazdy i taktyka piechoty. Gdy zaś po zamknięciu szkoły, zebrane dla niej książki mogły bydz jeszcze pomocą dla chcących pracować, i wymagały dozoru; a przy tém gdy niedostatek dzieł wyłącznie traktujących rzeczy narodowe, nie raz dał się uczuć; Rada postanowiła zbiór obecny oddać pod zawiadywanie jednej osoby, pomnażać go nowemi nabytkami tak na miejscu jak z kraju, i dla użytku rodaków otworzyć czytelnię.

Biblioteka Stowarzyszenia zawiera teraz przeszło 500, woluminow. Większa połowa ich należy do nauk wojskowych i ścisłych; najdostatniejsza jest historia francuzka mianowicie militarna z czasow rewolucyi i cesarstwa; zbiór historyków polskich przez Bohomolca, jako zawierający kroniki które nieznajdują się w żadnej z publicznych bibliotek paryzkich, stanowi najważniejszy nabytek w oddziale rzeczy narodowych⁽¹⁾.

Rada Stowarzyszenia prócz wydatków na szkołę wojskową i bibliotekę w Paryżu, starała się wspierać podobne zamiary Rodaków będących w zakładach. W tym celu dla szkoły artyleryi w Cahors posłała fr. 100; lecz z powodu rozwiązania tego zakładu, summa ta z potrąceniem tylko kosztow przesyłki zwróconą została.

(¹) Czytelnia w Bbibliotece Towarzystwa P. N. przy ulicy de l'Université n° 46, otwarta jest we wtorki, środy, czwartki i soboty, od godziny 9 rano do 4 po południu. Dozor nad biblioteką ma Członek Rady, Wrotnowski,

Na wszystkie wydatki należące do niniejszej kategorii wyszło..... fr. 3,614, c. 45⁽¹⁾.

4. *Szkoła pomocnicza w Nancy*, jakkolwiek przy dobrych chęciach ojców familii i niezmordowanej pracowitości jednego z nauczycieli, odpowiedziała dostatecznie swemu przeznaczeniu pod względem korzyści uczniów, co do spodziewanej jednak liczby tych uczniów zostały zawiedzione nadzieje. Trzy familije zamieszkałe w Nacy mają 18° dzieci zdolnych pobierać nauki. Więcej rodzin dla dalekich przenosin, a nade wszystko dla przeszkodstawionych ze strony Rządu, przybyć tu nie mogło. Utrzymanie szkoły w Nancy, jako szczuplejszej nad zamiar, kosztowało tylko..... fr. 1,515⁽²⁾.

Dla dopięcia zaś całkowitego celu, wypadło wsparcie dla małoletnich przeznaczone, posyłać tymczasowie do osobnych miejsc ich pobytu, a na założenie drugiej szkoły szukać innego punktu, któryby i rozlokowaniu Emigrantów polskich we Francyi i widokom rządowym dogadzał. Wybor zastosowany do obu tych warunkow padł na miasto Orlean. Udało się nadto, po wejściu do ministeryum terazniejszego ministra spraw wewnątrznych, otrzymać od Rządu nietylko pozwolenie przejazdu dla wszystkich rodzin polskich, któreby chciały korzystać z nowego zakładu, ale jeszcze i wsparcie na podróż, po 50 centimów na *lieu* dla mężczyzny, 25 dla kobiety, 12½ dla dziecka. — Rada z funduszow Stowarzyszenia zapewniła resztę wydatków podróży, przeznaczyła dla uczniów w Orleanie podobnie jak w Nancy, po 5. fr. na miesiąc, wybrała dobrze zaleconych nauczycieli, zwróciła baczność na wszystkie potrzeby szkoły, i ma prawo

(¹) Patrz tablicę n° 3.

(²) Patrz tablicę n° 4.

tuszyć sobie że szczere jej chęci i usiłowania nie zostaną bez owocu. Dotąd przybyło do Orleanu familli 8, a uczniów w ogóle 16. Lecz zapewne inni rodzicy nieopuszczą nastręzonej im sposobności i pomocą Stowarzyszeniu wypłacić zupełnie ten ważny obowiązek względem młodocianych ofiar nieszczęśliwej Ojczyzny.

Na wsparcie małoletnich przed założeniem szkoły w Orleanie i na pierwsze potrzeby tej szkoły, wyszło,.....fr. 675 (1).

Znosząc wszystkie uczynione wydatki i porównując je z zamierzonymi, daje się widzieć : że w roku szkolnym DRUGIM, *zamierzono wydać.* fr. 19,855, c. 35

*wydano....*15,609, c. 45

*pozostało....*4,245, c. 90 (2).

Taki jest ogólny rachunek z rozporządzonego funduszu i z powodów do tych rozporządzeń. Przyłączone tu na końcu tablice zawierają szczegółowy wykaz liczby uczniów i ilości wydatku na każdy przedmiot naukowy. Rzut oka na nie, może przekonać iż było staraniem Rady, aby przy celniejszych instytutach francuzkich mieć ćwiczących się rodaków. Uczniowie pobierający pomoc miesięczną, pracowali w Szkołach : Głównego Sztabu, Drog i Mostów, oraz Centralnej Sztuk i Rzemiosł w Paryżu; w fabrykach wojskowych Tuluzy, Strasburga, Douay i innych miast znakomitych pod tym względem. Usilne zabiegi umieszczenia uczniów polskich w Szkole Aplikacyjnej Inżynierii i Artylerii w Metz, zostały bez skutku, z powodu że ustawy krajowe czynią tę szkołę nieprzystę-

(1) Patrz tablicę n° 5.

(2) Patrz tablicę n° 6.

pną dla cudzoziemców.--Rodacy którzy otrzymali pomoc jednorazową poświęcali się rozmaitym gałęziom nauk, umiejętności i przemysłu. — Rada z przedstawianych jej świadectw, rozpraw, rapportów podróży, i robot broni ręcznej, ma to miłe przekonanie, że aczkolwiek szczupłe w miarę potrzeb zdołała dostarczyć sposoby, te wszakże przyniosły rzetelne korzyści. Nadal też jak nic nie zaniecha ze swojej strony aby w obranym celu być pomocą współtułaczom, tak życzy sobie aby ci, którzy przedłużenia zasiłków albo nowego wsparcia od niej żądać będą, dogadzali i troskliwości Stowarzyszenia i własnemu interesowi, w dowód postępu lub kwalifikacyi składając próby prac swoich, pożądańsze nad wszelkie inne świadectwa (1).

Oprócz wsparcia w pieniądzech, Rada Stowarzyszenia, miała nieraz szczęście przynieść pomoc rodakom już to przez wyjednanie u Rządu pozwolenia na pobyt w stolicy, albo w inném odpowiedniém zamiarowi proszącego miejscu, już przez rekomendacye do naczelników instytucyj, i przedsiębiorców prywatnych. A jeżeli kiedy niepotrafiła zadość uczynić zanoszonym do niej żądaniom, niebrak woli i starań był tego przyczyną, lecz niedostatek sposobów. Podobnież w przyszłości tylko miara funduszow i innych środków ograniczać będzie jej gorącą chęć dogadzania potrzebom naukowym współtułaczy.

Co do funduszów stan ich jest taki :

Od chwili zawiązania się Towarzystwa do końca roku

(1) Dla uniknięcia kosztów, któreby przez opłatę nieużytecznych korespondencyi fundusz Towarzystwa uszczuplały, wszelkie prośby które Rada uzna za niewsparte dowodami, lub przechodzące możność i cel Stowarzyszenia, zostaną bez odpowiedzi.

drugiego wpłynęło..... fr.31,584. c 11. ⁽¹⁾

W pierwszym i drugim roku wyda-
no..... fr.21,210 c. 41.

Pozostało na rok trzeci..... fr.10,373. c. 70. ⁽²⁾

Zobowiązania się względem Sto-
warzyszenia, i inne przychody na
które z pewnością rachować można,
uczynić powinny.....fr. 398 75.

Cały więc fundusz na rok trzeci
wynosi..... fr.10,772. 45. ⁽³⁾

Rada Stowarzyszenia pragnąc, w roku bieżącym trze-
cim, utrzymać założone szkoły polskie w Nancy i w Or-
leanie, zachować i pomnożyć bibliotekę tak niezbędnie
w Emigracyi potrzebną, oraz nieprzerwać wsparcia da-
wanego uczniom i udzielić pomoc jednorazową pewnej
liczbie Rodaków, potrzebuje na to. fr. 19,000.

Ponieważ zaś funduszu ma tylko. fr. 10,772, c. 45.

Niedostaje jej fr. 8,227, 55.

Z tego powodu uważa sobie za obowiązek odezwać się
niniejszém do Ziomków i Cudzoziemców przychylnych
sprawie naszej, aby nowemi ofiarami wsparli przeszłe
swoje dobrodziejstwa, przesyłając dary na ręce Prezesa
Rady Stowarzyszenia X. A. Czartoryskiego, albo jej
Członków Jenerała Kniaziewicza i Kasztelana J. U. Niem-
cewicza. ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Patrz tablicę n° 7.

⁽²⁾ Patrz tablicę n° 8.

⁽³⁾ Patrz tablicę n° 9.

⁽⁴⁾ Mieszkanie X. Czartoryskiego : Rue du faubourg du Roule, 25.

Kasztelana Niemcewicza. Rue faubourg St. Honoré, 38.

Jenerała Kniaziewicza. Place de la Madeleine, 3.

Lubo Rada przekonana jest, że też same uczucia patryotyzmu i ludzkości, które podały jej sposobność uczynić krok do założonego celu, niedozwolą upaść rozpoczętym środkom i nie odmówią dalszej pomocy rodakom naszym starającym się użytecznie spędzać chwile tułactwa; w tymczasowém jednak położeniu, musi zamierzone przez się wydatki rozdzielić na *nieuchronne i warunkowe*.

Do nieuchronnych liczy : utrzymanie 1) Szkoły w Nancy, 2) Szkoły w Orleanie, 3) Biblioteki polskiej, 4) Siedmiu uczniów w Paryżu, którym w roku przeszłym zapewniła na rok cały pomoc miesięczną, 5) Wypłatę reszty funduszu dla uczniów rolnictwa przeznaczanego. — Co wszystko wyniesie : fr. 12,826. c. 22.

Do warunkowych odnieść pozostaje : 1) Pomoc miesięczną dla siedmiu wyżej pomienionych uczniów przez resztę roku, i dla 17 innych przez rok bieżący cały, 2) Wszelkie pomoce jednorazowe. — Coby wszystko wyniosło..... fr. 6,173. c. 78. ⁽¹⁾

Rada Stowarzyszenia tylko w miarę nowego wpływu funduszów, wydatki warunkowe czynić będzie; a spodziewa się po młodzi Polskiej dzielącej pielgrzymkę, że przyniesione dla niej usługi, i chęci choćby nie uwieńczone skutkiem, równie na karb wspólnych uczuć dla Ojczyzny i braterskiej miłości policzyć zechce.

Paryż dnia 15 Marca r. 1835. ⁽²⁾.

Prezes Stowarzyszenia A. CZARTORYSKI.

Sekretarz A. JEŁOWICKI.

(1) Patrz tablicę n° 10.

(2) *Uwaga.* Niemiejsze zdanie sprawy wykazuje stan funduszu jaki był na początku trzeciego roku szkolnego to jest 1° Listopada 1834; obecnie zaś znajduje się w kassie Towarzystwa fr. 4,955, c. 20.

TABLICE RACHUNKOWE

oraz

INNE ANNEXA

Dla objaśnienia szczegółów w powyższem
zdaniu sprawy nie zamieszczonych.

N° 1.

TABLICA wykazująca w jakich przedmiotach pracowali Uczniowie pobierający POMOC CIĄGLĄ; oraz jaka summa na każdy z tych przedmiotów wydana została.

PRZEDMIOT NAUKI . SZKOŁA LUB ZAKŁAD.	MIEJSCE.	LICZBA UCZNIOW.	SUMMA FR.
Szkoła Sztabu Głównego.....	w Paryżu.....	3	...480
Fabryki wojskowe : Prochu.....	w Ripault.....	2	} 10 ...870
Lania dział.....	w Strasburgu....	1	
	w Tuluzie.....	2	
	w Douay.....	1	
Broni palnej.....	w Paryżu.....	1	
	w St. Etienne....	2	} 1
Broni siecznej...	w Chateaulerault	1	
Administracya szpitali wojsk:.....	w Paryżu.....	2	...150
Topografia wojskowa.....	w Paryżu.....	2	...240
Szkoła Drog i Mostow.....	w Paryżu.....	3	...540
Szkoła Min.....	w Paryżu.....	1	...75
Nauki administracyjne.....	w Paryżu.....	2	...375
Handel	w Paryżu.....	1	...180
Szkoła Centralna Sztuk i Rzemiosł.	w Paryżu.....	5	...870
Nauka języków wschodnich.....	w Paryżu.....	1	...180
Malarstwo.....	w Paryżu.....	3	...300
		33	4,260

TABLICA wykazująca jakim przedmiotom poświęcali się
Rodacy którzy POMOC JEDNORAZOWĄ otrzymali.

PRZEDMIOT ZATRUDNIENIA.	MIEJSCE.	LICZBA OSÓB	FR.
Szkoła Sztabu Głównego.....	w Paryżu.....	1	35
Szkoła Politechniczna.....	w Paryżu.....	1	50
Szkoła Artyleryi.....	w Tuluzie.....	3	90
Fabryki wojskowe : Prochu.....	w Tuluzie.....	1	...65
	w Rypault.....	1	
Lania dział.....	w Tuluzie.....	4	..290
	w Strasburgu.....	1	
	w Douay.....	1	
Broni.....	w Paryżu.....	1	...70
	w Charleville.....	1	
Szkoła Górnicza.....	w St. Etienne.....	3	135
Szkoła Centralna Sztuk i Rzemiosł	w Paryżu.....	4	185
Fabryki przemysłowe : Cukru.....	w Paryżu i Gravelle..	4	170
Wyrobow chemicznych....	w Strasburgu.....	1	35
Szalone.....	w Paryżu.....	1	35
Papierow malowanych....	w Tuluzie.....	1	50
Odlewania bronzow.....	w Paryżu i Strasburgu	2	180
Odlewania żelaza.....	w Tuluzie.....	1	30
Rzemiosła rozmaite.....	w Avignon.....	2	100
Blacharstwo, robota lamp.....	w Paryżu.....	1	50
Garbarstwo, wyprawa safianow..	w Tuluzie.....	1	30
Mechanika machin parowych....	w St. Affrique.....	1	100
Budownictwo.....	w Tuluzie.....	2	60
Matematyka.....	w Paryżu.....	1	..102
	w Tuluzie.....	1	
Fizyka i Chemia.....	w Caen.....	1	..100
	w Londynie.....	1	
Agronomija.....	w Grignon.....	2	..420
	w Hofwyl.....	1	
Administracya i Handel.....	w Paryżu.....	4	..195
Nauka Prawa.....	w Paryżu.....	1	..285
	w Aix.....	1	
	w Montpellier.....	1	
	w Tuluzie.....	4	
Literatura i Historia.....	w Paryżu.....	3	115
Sztuki piękne.....	w Paryżu.....	7	298
Medycyna.....	w Paryżu.....	15	1370
	w Besançon.....	1	
	w Laon.....	1	
	w Poitiers.....	1	
	w Montpellier.....	3	
	w Tuluzie.....	1	
Na drukowanie Tez medycznych..	w Montpellier.....	...	600
Na podróż oficera artyleryi.....	we Francyi.....	1	300
	* Ogół.....	90	5545

WYDATEK na Szkołę Wojskową i Bibliotekę.

W SZCZEGÓLNOŚCI.	FR.	C.	OGÓLNE.	
			FR.	C.
Lokal szkoły.....	330	20	1,069	95
Sprzęty, opał, usługa.....	101			
Honorarium dla nauczycieli.....	350			
Litografowanie kursow i rozmaite wydatki	288	75	2,444	50
Kupno książek i przedmiotów naukowych..	2,108	50		
Lokal biblioteki.....	125			
Rozmaite wydatki.....	211		100	
Dla szkoły wojskowej polskiej w Cahors.. (zwrót tego funduszu patrz w tablicy wpły- wow.)		...		
Ogół.....		...	3,614	45

WYDATEK na Szkołę w Nancy.

	FR.	CENT.
Lokal, opał i inne potrzeby szkoły.....	205	
Honorarium dla nauczycieli.....	750	
Wsparcie miesięczne dla dzieci.....	560	
Ogół.....	1,515	»

WYDATKI nieprzewidziane w rozkładzie funduszu
na rok szkolny drugi.

	W SZCZEGÓLNOŚCI	W OGÓLE
	FR.	FR.
<i>Wsparcie dla dzieci nie będących w szkołach polskich.</i>		
Czworo w Paryżu.....	100	445
Dwoje w Henrichmont.....	30	
Dwoje w Masseube.....	70	
Dwoje w Szwajcaryi.....	120	
Ojcowi familii potrzebującej edukacyi, z woli Towarzystwa Edyńskiego.....	125	
<i>Szkoła w Orleanie.</i>		
Pierwsze potrzeby tej szkoły.....		230
Ogół.....		675

PORÓWNANIE rozkładu funduszu na rok szkolny drugi
z wydatkami w tym roku domierzonymi.

	PRZEZNACZONO.		WYDANO.	
	FR.	C.	FR.	C.
Na pomoc ciągłą.....	6,300	≈	4,260	»
Na pomoce jednorazowe.....	3,346	22	5,545	»
Na Szkołę wojskową.....	2,760	≈	3,614	45
Na Szkołę w Nancy.....	6,000	≈	1,515	»
Na wydatki nieprzewidziane....	1,449	13	675	»
Ogół.....	19,855	35	15,609	45
Odjawszy....	15,609	45		
Pozostało....	4,245	90		

Wpływ funduszków od początku Stowarzyszenia do końca
roku szkolnego drugiego.

OSOBY KTÓRE DOSTARCZYŁY FUNDUSZE		W ROKU PIERWSZYM		W ROKU DRUGIM.		OGÓŁ.	
		fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.
1. Anglicy...	1 Mistriss Montgomery.....	204	80	"	"	11887	9
	2 Mistriss Patten.....	51	20	"	"		
	3 Sir Francis Burdett.....	1280	27	"	"		
	4 Sir Cutlar Fergusson.....	1280	26	"	"		
	5 Wilson Patten.....	1280	26	"	"		
	6 Lord Sandon.....	312	10	"	"		
	7 Lord Ebrington.....	640	13	"	"		
	8 W. Beaumont.....	512	11	"	"		
	9 Lord Dudley Stuart.....	512	10	"	"		
	10 Lewis Loyd.....	1280	26	"	"		
	11 George Evans.....	512	50	"	"		
	12 Patten Bold.....	512	50	"	"		
	13 Towarzystwo Dam w Edynburgu	1516	10	1008	75		
	14 Chalmers et Six.....	100	"	"	"		
	15 Hrabina Nelson.....	100	"	"	"		
	16 X. Hamilton.....	633	75	"	"		
	17 Bezimienny, przez P. Domejkę...	"	"	150	"		
2. Francuzi...	18 Jeneral Langermann.....	100	"	"	"	250	"
	19 P. Józefa Marché.....	10	"	"	"		
	20 Jeneral Fabvier.....	"	"	40	"		
	21 P. Larelle.....	"	"	100	"		
3. Amerykanie	22 Bezimienny p. P Niemcewicza...	63	"	"	"	63	"
	23 Bezimienny p. P. Mickiewicza...	200	"	"	"		
	24 do Jen. Kniaziewicz.....	60	"	"	"		
	25 do p. do.....	500	"	"	"		
	26 do p. X. Czartoryskiego	25	61	"	"		
	27 do p. do.....	658	54	"	"		
	28 do p. do.....	500	"	"	"		
	29 do p. do.....	6000	"	"	"		
	30 Bezimienny p. H. Platera.....	"	"	50	"		
	31 do p. X. Czartoryskiego	"	"	500	"		
4. Bezimienni (bez wyrażenia kraju...)	32 Bezimienni p. do.....	"	"	2500	"	12194	15
	33 Bezimienni p. do.....	"	"	800	"		
	34 Bezim: Sławianin p. do.....	"	"	225	"		
	35 Bezimienny p. do.....	"	"	175	"		
	36 Jeneral Mycielski.....	500	"	"	"		
	37 Władysław Zamojski.....	80	"	"	"		
	38 Witold Czartoryski.....	10	"	"	"		
	39 Karol Wodzyński.....	100	"	"	"		
	40 Nakwaski Poseł.....	546	22	"	"		
	41 Jeneral Dembiński.....	"	"	100	"		
5. Wychodźcy polscy..	42 Klewański pr. Jen. Paca.....	"	"	50	"	1586	22
	43 Zuszczewski Poseł.....	"	"	100	"		
	44 Hr. Bernard Potocki.....	"	"	100	"		
	Ogół stronicy..	20081	71	5898	75	25980	46

OSOBY KTÓRE DOSTARCZYŁY FUNDUSZE.		W ROKU PIERWSZYM		W ROKU DRUGIM		OGÓŁ.	
		fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.
	Przeniesienie strony...	20084	71	5898	75	25980	46
	45 Xiąże Czartoryski.....	500	3	3	3		
	46 Jenerał Kniaziewicz.....	500	3	3	3		
	47 B. Niemojowski h. P. R. N...	200	3	3	3		
6. Clonkowie	48 Alex. Jelowski.....	1160	3	3	3		
Rady Sto-	49 Ludwik Plater.....	300	3	3	3	5270	3
warzysze-	50 D. Marcinkowski.....	50	3	3	3		
nia.....	51 Jenerał Pac.....	500	3	3	3		
	52 Julian Niemewicz.....	60	3	3	3		
	53 D. Marcinkowski.....	1000	3	3	3		
	54 Cezary Plater.....	1000	3	3	3		
	Z powodu rozwiązania się Szko- ły w Cahors, zwrócono wsparcie dla tej Szkoły, potrącając tylko koszt przesyłki.....		3	82	10	333	65
7. Rozmaite	Z pomocy jednorazowych jeden rodak wrócił.....		3	50			
wplywy..	Inne drobne wpływy.....	104	60	96	95		
	Ogół.....	25456	31	6127	80	31584	11

N° 8.

OGÓLNE PORÓWNANIE

przychodu z wydatkiem od początku Stowarzyszenia.

		FR.	C.
Rok pierwszy	Wpływ.....	25,456	31
	Wydatek.....	5,600	96
Rok drugi....	Pozostałość z roku pierwszego....	19,855	35
	Wydatek.....	15,609	45
Rok trzeci...	Pozostałość z dwóch lat poprzednich	4,245	90
	Wpływ roku drugiego.....	6,127	80
	Fundusz na rok trzeci.....	10,373	70
	Wpłynęło w roku pierwszym 25,456, 31		
	w roku drugim — 6,127, 80	31,583	11
	Wydano w roku pierwszym 5,600, 96		
	w roku drugim — 15,609, 45	21,210	41
	Pozostało na rok trzeci.....	10,373	70

(19)

№ 9.

SKŁAD FUNDUSZU NA ROK TRZECI.

	FR.	G.
Pozostałość z roku drugiego.....	10,373	70
Zaległe zobowiązania się dla Stowarzyszenia.....	245	
Procent spodziewany od funduszu ulokowanego w domu handlowym.....	153	75
Ogół funduszu na rok bieżący..	10,772	45

№ 10.

WYDATEK ZAMIERZONY NA ROK BIEŻĄCY TRZECI.

	NIEUCHRONNY	WARUNKOWY	OGÓŁ.
1. Na Szkołę w Nancy.....	3,000	» »	3,000
2. Na Szkołę w Orleanie i dopłatę kosztów podróży familiom do Orleanu....	6,000	» »	6,000
3. Na pomoc miesięczną dla uczniów:			
7 { 2 przez miesięcy 9—»— 270	1,020	» »	4,320
5 przez miesięcy 10—»— 750			
2 przez miesięcy 3—»— 90			
24 { 5 przez miesięcy 2—»— 150	» »	3,300	
17 przez rok cały —»— 3060			
4. Na utrzymanie biblioteki, książki, i t.d.	2,680		2,680
5. Na pomoc jednorazowe:			
Dla uczniów agronomii, z reszty funduszu P. Nakwaskiego.....	126. 22	» »	3,000
Dla innych, z funduszu ogólnego.	» »	2,873. 78	
Summa zamierzona na wydatek	12,826. 22	6,173. 78	19,000 »
Summa obecnego funduszu....	10,772. 45	» »	10,772. 45
Niedostaje na wydatek.	2,053. 77	6,173. 78	8,227. 55

SKŁAD TOWARZYSTWA

NAUKOWÉJ POMOCY.

Stowarzyszenie składa się z Rady i Członków pomagających.

Radę składa 15 członków, jako to :

1. Xiaże A. Czartoryski, <i>Prezes.</i>	9. Alex. Jełowicki, <i>Sekretarz</i>
2. Jenerał Kniaziewicz.	10. Adam Mickiewicz.
3. Jenerał Pac.	11. D. Marcinkowski (nieobecny)
4. B. Niemojowski (ciężko chory)	12. Poseł Malinowski.
5. J. U. Niemcewicz.	13. Ignacy Domejko.
6. Ludwik Plater.	14. X. Janusz Czetwertyński.
7. Jenerał Dembiński.	15. Felix Wrotnowski.
8. Cezary hr. Plater.	

Dwa wydziały przygotowują pracę Rady, Wydział *funduszowy* i Wydział *naukowy*.

Do wydziału funduszowego należą :

1. Xiąże Czartoryski.	4. Jenerał Dembiński.
2. Jenerał Kniaziewicz.	5. J. U. Niemcewicz.
3. Jenerał Pac.	

Wydział ten ma staranie o wpływach i doziera kasę i jej wydatki.

Do wydziału naukowego wezwani zostali :

1. Ludwik hr. Plater.	4. X. Czetwertyński.
2. Cezary hr. Plater.	5. Ignacy Domejko.
3. Adam Mickiewicz.	6. Felix Wrotnowski.

Wydział ten trudni się przedmiotami dotyczącymi się wyboru nauczycieli, uczniów, podawaniem nauk i stosunkiem ze szkołami i zakładami naukowými.

Członków pomagających liczy Stowarzyszenie szesnastu.

1. Żarczyński.	9. Godebski.
2. Tomaszewski.	10. Waligórski.
3. Łagowski.	11. Janowicz.
4. Plichta.	12. Sznajde, Jenerał.
5. Gołyński.	13. Rymgayło.
6. Kunat.	14. Pogonowski.
7. Stępowski.	15. Wyżewski.
8. Rotermond.	16. Szyrma Lach.

Rada odbywa posiedzenia swoje w Bibliotece Towarzystwa
W Paryżu *Rue de l'Université* N° 46.

Do wydziału ludzkiego:

1. Józef Czajkowski.	4. Józef Dobroski.
2. Józef Kozłowski.	5. J. H. Niemcewicz.
3. Józef Pae.	

Wydział ten ma stanąć o nabywaniu i dostawie kasz i jej wydatki.

Do wydziału naukowego wzwani zostali:

1. Józef H. Pister.	4. K. Czajkowski.
2. Józef H. Pister.	5. Józef Dobroski.
3. Adam Mickiewicz.	6. Felix Witkowski.

Wydział ten ma stanąć o nabywaniu i dostawie kasz i jej wydatki. Wydział ten ma stanąć o nabywaniu i dostawie kasz i jej wydatki. Wydział ten ma stanąć o nabywaniu i dostawie kasz i jej wydatki.

Członków honorarjuszów i ich stowarzyszenie zaszczuli:

1. Józef Czajkowski.	9. Józef Dobroski.
2. Józef Kozłowski.	10. Józef Dobroski.
3. Józef Pae.	11. Józef Dobroski.
4. Józef Pae.	12. Józef Dobroski.
5. Józef Pae.	13. Józef Dobroski.
6. Józef Pae.	14. Józef Dobroski.
7. Józef Pae.	15. Józef Dobroski.
8. Józef Pae.	16. Józef Dobroski.

Wszystkie powyższe wydziały w Bibliotece Towarzystwa. Wszelkie wydatki w Bibliotece Towarzystwa.

